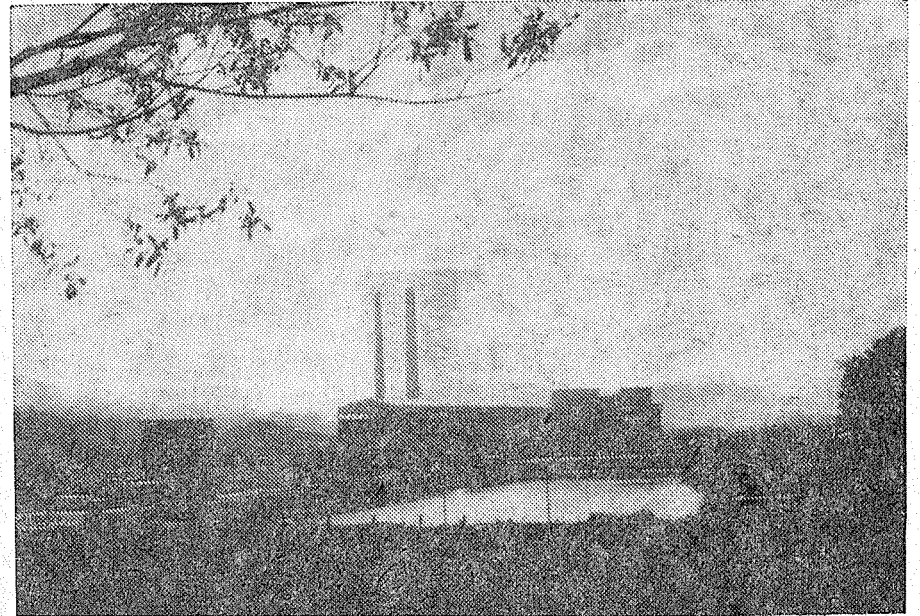

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Pohled na závod Hranická cementárna a vápenice.

Ročník XXI.

DUBEN 1979

Ludvík Novotný

25 LET n. p. HRANICKÁ CEMENTÁRNA A VÁPENICE

Ostrov devonského vápence u Hranic, kterým si řeka Bečva prorazila cestu do údolí Moravské brány, je nejen bohatý na přírodní zvláštnosti, jako jsou prameny minerální vody v lázních Teplicích nad Bečvou, Hranická propast a aragonitové jeskyně, ale má i značný ekonomický význam jako ložisko kvalitní suroviny pro průmyslové zpracování na stavební hmoty. Zatímco výroba vápna má na Hranicku dlouholetou tradici, záměr vybudovat cementárnu se objevil v třicátých letech, když pražský magistrát z důvodů regulačních, dopravních a v neposlední řadě i ve snaze zlepšit životní prostředí v hlavním městě, vydal rozhodnutí o zastavení výroby v Podolské cementárně, jež byla součástí koncernu Královovorské cementárny.

Volba Hranic nebyla náhodná, kromě vhodného zdroje surovin byla k dispozici hlavní železniční trať, v blízkosti ostravská uhelná pánev a tehdy i dostatek pracovních sil. Po provedení geologického průzkumu v roce 1937 zahájil koncern v roce 1938 konkrétní přípravy ke stavbě výkupem pozemků. V roce 1940 zažádal koncern u okresního úřadu v Hranicích o udělení generálního živnostensko-právního povolení k postavení továrny na výrobu portlandského cementu na pozemcích u vápenky na Skalce. Realizaci plánů odsunula druhá světová válka. Záměr ožil po osvobození, konkrétně když byl v březnu 1946 ustaven n. p. „**Moravskoslezské cementárny a vápenice v Brně**“ s působností pro celou Moravu. I potom však bylo nutno překonat řadu překážek: Budovatelé museli zejména prokázat přesvědčivými propočty efektivitu nové výroby. Situaci rovněž komplikovalo několik rozhodnutí budovat přednostně Prachovickou cementárnu a potom záměr od stavby cementárny v Hranicích vůbec ustoupit, protože se uvažovalo o zásobování celé severní Moravy cementem dováženým z Polska. Mnoho úsilí si vyžádal další výkup pozemků od dosud individuálně hospodařících rolníků.

V roce 1948 už projekční práce probíhaly naplno, také organizační podmínky se zlepšily utvořením nového národního podniku „**Hranická cementárna a vápenice**“ se sídlem přímo v Hranicích, který podle zřizovací listiny z 9. července 1949 zahájil činnost od **1. ledna 1950**.

Přímo dramaticky se vystupňoval problém zajištění **dodávky strojního zařízení**. N. p. Přerovské strojírny, jenž měl dodat hlavní výrobní agregáty — rotační pece a mlýny — byl teprve ve výstavbě (27. října 1949 byl položen základní kámen k výstavbě nového podniku v Přerově). Naopak některá hotová zařízení od jiných dodavatelů byla již do Hranic expedována s radostným sdělením výrobce, že pomocí závazků pracujících se podařilo výrobní termíny zkrátit. Pro přechodné uskladnění dodaných zařízení (převážně strojů pro mechanické dílny) bylo získáno nádvorí n. p. TOS v Lipníku nad Bečvou, odkud byla postupně převážena k montáži do Hranic. Po delším jednání bylo také rozhodnuto, že **dodavatelem hlavního výrobního zařízení** bude firma POLYSIUS v Dessau u Drážďan v NDR. Tato změna si vyžádala značné úpravy původních projektů i už vybudovaných základů, zvláště pro rotační pece, jež už byly vylámany ve skále. Od **1. října 1952** byl z n. p. Hranická cementárna a vápenice vyčleněn organizačně samostatný n. p. „**Hranická cementárna**“, jehož hlavním úkolem bylo dobudování cementárny jako stavby první pětiletky. Zbytek podniku pod názvem „**Moravskoslezské vápenice**“ převzal péči o vápenickou výrobu.

V roce 1952 vyvrcholily stavební práce a bylo možno zahájit **montáž výrobního zařízení**, jež začátkem roku 1954 dospěla do takového stádia, že **14. dubna 1954 byla zapálena první ze tří instalovaných rotačních pecí**, z nichž každá má kapacitu 300 tun slínku za 24 hodin. K této významné události přijel **v čele stranické**

a vládní delegace do Hranic osobně prezident Antonín Zápotocký, který už Hranice znal od svého prvního léčebného pobytu v lázních Teplicích nad Bečvou na jaře 1953.

Po vypálení přiměřené zásoby slínku jako základní suroviny a po dostavbě sil v červenci 1954 byl zahájen zkušební provoz cementových mlýnů. Do konce roku 1954 vyprodukoval mladý podnik 115 tisíc tun cementu, z něhož pro jeho dobrou kvalitu se hned 21 tisíc tun vyvezlo do zahraničí. Pro zajímavost lze uvést, že z obavy, že výroba v Hranicích není ještě dostatečně konsolidována, bylo stanoveno, že hranický cement musí být při exportu plněn do pytlů s červeným rohem, aby při případné reklamaci bylo možno co nejrychleji určit výrobce. Reklamace se nevyskytly, zato v zahraničí rostla poptávka po cementu v pytlích s červeným rohem. Svědčí o tom skutečnost, že z produkce roku 1955 ve výši 370 tun se vyvezlo do ciziny 128 tisíc tun a v roce 1956 z celkového vyrobeného množství 375 tisíc tun bylo exportováno dokonce 163 tisíc tun. Velká část exportu z Hranic směřovala tehdy do USA a do Kanady právě v době, kdy u nás se začínalo provádět hromadné očkování proti dětské obrně vakcínou, dováženou z Kanady, takže od té doby se traduje, že kvalitní hranický cement umožnil nepřímo chránit naše děti před uvedenou zákeřnou chorobou. V dalších letech však celkový export našeho cementu poklesl, z Hranic se vyvážel jen do NSR v množství 10–20 tisíc tun ročně.

Konsolidací výroby byly vytvořeny podmínky pro zvětšení podniku. Od 1. ledna 1957 po začlenění n. p. „Moravskoslezské vápenice“ v Hranicích do svazku hranické cementárny nový národní podnik pod názvem „Hranická cementárna a vápenice“ rozšířil sortiment výrobků o vápno kusové, hydraulické a o mleté vápence z vápenic v Přerově, Měrotíně, Bohdíkově, Tlumačově a dříve také ve Vápenné a Čermotíně. Tyto produkty se uplatňují v chemickém průmyslu, v hutích, při výrobě pórobetonových prefabrikátů, hydraulické vápno na omítky, mikromleté vápence v gumárenské výrobě, v papírnách, při výrobě barev a laků a v jiných průmyslových odvětvích.

Pro uspokojení potřeby stavebních hmot ve třetí pětiletce se počítalo původně s rozšířením cementářského kombinátu v Ostravě. Pro dostatečnou surovinovou základnu a neúplně využitě surovinové mlýny v Hranicích bylo však rozhodnuto rozšířit výrobní kapacitu hranické cementárny o čtvrtou rotační pec. Stavební práce byly zahájeny 1. dubna 1959, v průběhu toho roku vyrostl druhý stometrový komín jako nová dominanta Moravské brány. Strojní zařízení čtvrté rotační pece s kapacitou 500 tun slínku za 24 hodin dodal n. p. Přerovské strojírny, část zařízení mohli spatřit návštěvníci jako exponát prvního strojírenského veletrhu v Brně 1959. Nové zařízení bylo uvedeno do zkušebního provozu ve zkráceném termínu 15. července 1960. Výroba cementu stoupla toho roku na 568 tisíc tun, v následujícím roce dosáhla množství 594 tisíc tun, od té doby se roční produkce stabilně pohybuje kolem šesti set tisíc tun cementu. Nejvyšší roční produkce v historii cementárny ve výši 611 tisíc tun bylo dosaženo v roce 1977. Podle Statistické ročenky se v ČSSR v roce 1977 vyrobilo celkem 9,749.000 tun cementu. Hranická cementárna se na tomto množství tedy podílela 6,15 %.

V Hranicích se cement vyrábí na bázi portlandského slínku mokrým způsobem, který spočívá v tom, že vápence se semílá s vodou na surovinový kal, který se v rotačních pecích vypaluje do slinutí. Po přimíchání přídatných látek, jejichž účelem je upravit průběh tuhnutí cementu (např. sádrovce) a usměrnit směsnost (hlavně vysokopecní granulovaná struska) se takto upravený slínek rozemílá na cement různých druhů a kvalit. V Hranicích se všechn vyprodukovaný slínek nezpracovává na cement, část této základní suroviny se dodává do jiných cementáren, do Ostravy a do Králova Dvora. Mokrý způsob výroby umožňuje vyrobit velmi kvalitní slínek, z něhož potom lze připravovat různé druhy cementu podle speciálních potřeb. V Hranicích bylo už vyrobeno 12 druhů cementu, nejvíce 9 druhů v roce 1959.

Pro výbornou jakost je hranický cement vyžadován pro mnohé speciální účely a stavby jako jsou mosty, letištní plochy, přehrady aj. Z celé řady těchto staveb uvádíme alespoň některé: Most Klementa Gottwalda přes Nuselské údolí v Praze, montované silniční nadjezd z předpjatého betonu ve Skokách na mezinárodním silničním tahu E 7, dálniční přípojka Mirošovice—Benešov, monolitický předpjatý silniční most přes řeku Sázavu, železobetonový železniční most přes Sokolovskou třídu v Praze-Libni, 269 metrů vysoký komín elektrárny v Dětmovicích u Ostravy jako druhý nejvyšší komín u nás aj. Převážná část cementu z Hranic je však dodávána velkým stavebním organizacím v Severomoravském kraji, takže můžeme říci, že je obsažen ve většině nově vybudovaných objektů na severní Moravě.

V šedesátých letech byl sortiment výrobků n. p. Hranická cementárna a vápenice rozšířen o další výrobky. V roce 1960 bylo rozhodnuto zavést v Hranicích výrobu osinkocementových trub pro vodovody a kanalizace pro potřebu celé Moravy. První etapa výstavby výroby s linkou na pětmetrové roury byla jako akce sledovaná vládou zahájena na jaře 1961, po instalaci výrobního zařízení od italské firmy RMC Torino a Přerovských strojíren byl zkušební provoz zahájen 3. května 1963. Potřeba velkého množství páry pro novou výrobu urychlila v srpnu 1963 zahájení výstavby nové centrální kotelny pro cementárnu, pro sídliště HCV i pro blízkou nemocnici. Ve druhé etapě byla do 15. září 1964 dokončena linka pro výrobu třímetrových trub a zkušebna. Mnoho potíží museli překonat pracovníci výroby i mechanických dílen HCV ve třetí etapě výstavby při úpravách deskového stroje na výrobu tuhých lepenek z n. p. PAPCEL v Litovli, než jej uzpůsobili na výrobu eternitové vlnité krytiny, později na výrobu rovných lisovaných desek. V poslední době stoupla výroba tvarových kusů pro bytová jádra.

Za 15 let provozu v letech 1963—1977 bylo vyrobeno 2,652.651 m tlakových trub různých průměrů, což představuje vzdálenost asi z Prahy na Ural. Jsou mezi nimi i roury o průměru 800 mm, jaké se u nás jinde nevyrábějí. Odtokových trub bylo ve stejném období vyrobeno 2 361 745 m, z nichž by bylo možno položit trojí kanalizační vedení z Chebu do Košic. Množstvím 16,5 miliónů m² vyrobené vlnité krytiny by bylo možno pokrýt více než sto tisíc rodinných domků nebo 9200 velkých zemědělských hal. V letošním roce ustává výroba vlnité krytiny, místo níž se zhotovují rovné lisované desky pro podnik ARMABETON k zajištění atomového programu. Pro podnik KOVONA v Karvině bylo dodáno 267,991 tvarových kusů pro vybavení bytových jader. Výrobky HCV při povinném hodnocení zařazovány soustavně do nejvyšších jakostních stupňů a od roku 1963 jsou prodávány do ciziny. Osinkocementové roury z Hranic našly už uplatnění v 26 zemích v Evropě, Asii a Africe, v letošním roce bude export směřovat do NDR.

Pracující n. p. Hranická cementárna a vápenice nejen produkují stavební hmoty velmi dobré jakosti, ale vykazují každoročně i příznivé výrobní i ekonomické výsledky. V roce 1978 vyrobili 585 tisíc tun cementu, plánovaný úkol překročili o 5900 tun na 101 %, také produkce osinkocementových výrobků byla překročena, u tlakových trub o 7160 m, u trub odtokových o 621 m, u vlnité krytiny o 1146 m². Podnik se rovněž vyrovnal s plánem hrubé hodnoty výroby i výroby zboží a plánovaný zisk byl překročen o 0,4 %.

K těmto výsledkům přispívá široce rozvinuté socialistické soutěžení. První kolektivy usilující o získání titulu BSP se v podniku vytvořily už v roce 1959, v současné době je v nich zapojena převážná většina pracujících, v činnosti jsou sdružené BSP a uplatňují se pokrokové metody sovětských novátorů A. D. Basova a A. N. Zlobina. K intenzifikaci a modernizaci výroby přispívá komplexní socialistická racionalizace, jež přinesla už řadu pozoruhodných výsledků při zavádění nové techniky.

Za vynikající výrobní i ekonomické výsledky se dostalo podniku mnoha uznání a vyznamenání: Za export v letech 1955 a 1956 byl mladé cementárně udělen titul „Vzorný exportní závod“, v dalších letech pak čestná uznání za vzorná

splnění exportních zakázek. Třikrát byl podnik držitelem **Rudého praporu ministerstva stavebnictví a ÚV Odborového svazu pracovníků ve stavebnictví a výrobě stavebních hmot**, v letech 1969, 1971 a 1973 získal Rudý prapor a Rudou standartu generálního ředitelství VJH CEVA, v roce 1975 propůjčil prezident republiky n. p. Hranická cementárna a vápenice **státní vyznamenání „Za zásluhy o výstavbu“**.

Ukázali jsme, jaké místo zaujímá n. p. Hranická cementárna a vápenice v našem národním hospodářství. Celkové množství asi **13,5 miliónů tun cementu**, vyrobených za uplynulých 25 let, představuje nemalý podíl na výrobě stavebních hmot u nás.

Cementárna má však svůj význam i pro město Hranice. Vznik cementárny před 25 lety poskytl obyvatelům Hranicka řadu pracovních příležitostí. Pracovníkům slouží 274 podnikových bytů a 112 bytů družstevních. V sídlišti u cementárny je k dispozici mateřská škola a jesle i distribuční jednotky, přímo v podniku je moderně vybavené zdravotní středisko, závodní jídelna a kantýna. Pro kulturní využití pracujících byl už v **roce 1959 otevřen kulturní dům**. V souvislosti s výstavbou cementárny vznikla v Hranicích i **střední průmyslová škola** s oborem technologie cementu, vápna a maltovin, vychovávající jako jediná u nás střední technické kádry pro cementárny a příbuzné podniky. Pro osvěžení pracujících slouží závodní **rekreační středisko CEMENTÁŘ** na Zavadiлке v Beskydech i výměnná rekreace u Černého moře. Pro informaci i výchovu pracujících vychází už 23. rok velmi dobře vedený závodní časopis **„HRANICKÝ CEMENTÁŘ“**. Jméno **CEMENTÁRNA** nese i tělovýchovná jednotka, jejíž házenkáři mají pro svou hru velmi krásný stadion házené.

I pro budoucnost jsou v blízkosti města dostatečné zásoby surovin. Nynější výrobní zařízení však vyžaduje nutně modernizaci, pro niž jsou zatím dvě alternativy: jednak se uvažuje s vybudováním nového cementářského kombinátu s roční produkcí až 6 miliónů tun cementu, jako ekonomicky výhodnější se však jeví rozsáhlá rekonstrukce a modernizace nynějšího podniku. Jistě však zůstane snahou pracovního kolektivu podniku dávat naší společnosti co nejvíce stavebních hmot pro další výstavbu.

PROCHÁZKA HŮRKOU

(K dubnu — Měsíci lesů)

Již od roku 1948 si naše veřejnost spolu s pracovníky státních a vojenských lesů tradičně připomíná v měsíci dubnu význam lesa pro společnost.

Lesy ČSSR poskytují každoročně okolo 15 miliónů kubických metrů dřevní suroviny, která představuje obrovskou hodnotu pro naše socialistické národní hospodářství. Stále více však oceňujeme ostatní celospolečenské funkce lesa, které mají nezastupitelný význam pro udržení zdravého přírodního prostředí.

Připomeňme si jen úlohu lesů při koloběhu a bilanci kyslíku. Lesní dřeviny i ostatní rostlinstvo při fotosyntéze, která je nezbytnou součástí jejich výživy, spotřebovávají kyslíčnk uhlíčitý, jehož množství narůstá zejména v průmyslových oblastech. Naproti tomu při tomto pochodu ve výživě obohacují prostředí kyslíkem. A není to málo: např. jeden dospělý asi stoletý buk vyprodukuje v letní době za jednu hodinu 1,5 kg čistého kyslíku. Pro srovnání: zrovna tolik,

kolik ho spotřebují 3 osoby k dýchání za 1 den. Po skácení dospělého stromu jej v produkci kyslíku nahradí asi 2500 mladých vysazených stromků. Fotosyntéza umožňuje, že 1 ha zdravého lesa uvolňuje do ovzduší asi 8 tisíc kg kyslíku ročně.

Je všeobecně známo, že město Hranice obklopuje překrásné přírodní zázemí s výraznými scenériemi lesů. V nejbližším okolí Hranic a lázni Teplíc jsou to 4 přírodní rezervace (Hůrka, Velká a Malá Kobylanka a U kostelíčka), z nichž pravým přírodním skvostem je **H Ů r k a**. Státní přírodní rezervace **H Ů r k a**, zřízena výnosem MŠVU dne 23. července 1952, se pro svoji polohu stala součástí přírodního, ale také životního prostředí města Hranic a lázni Teplíc nad Beč. Je největší z hranických chráněných území o celkové výměře 37,45 ha. V rezervaci jsou vyloučeny jakékoliv škodlivé zásahy. Určité těžební zásahy jsou prováděny postupně pouze se záměrem přeměny smrkových monokultur na přirozené listnaté porosty.

Jižní část rezervace tvoří devonské vápence, severní část kulmské břidlice a droby. Nejvýraznější částí rezervace je známá propast, vzniklá tektonickými poruchami stropu jeskyně vlivem podzemní vody, která poměrně lehce leptá měkké vápence. Z posledních měření se dá usoudit, že hloubka propasti je větší než 250 m (Macochoa je 138 m hluboká), ale další měření, technicky velmi náročné, odpoví i na otázku pravděpodobné komunikace s Bečvou. Teplota vody v jezírku je téměř konstantní cca 15 °C; je neustále probublávána výrony kyslíčnicku uhlíčitého.

V blízkosti jezírka na západní části propasti se nachází ojediněle významná kapradina **jelení jazyk celolistý**, který roste na třech skalkách o celkovém počtu asi 180 trsů. Každý jedinec má v průměru 10 listů o průměrné velikosti 20—40 cm. Většina listů je plodných s kupy výtrusů na zadní straně. Dozrávají koncem srpna nebo v září. Kapradina má jen jednoduché nedělené listy s hladkým okrajem — připomínající jazyk. Jelení jazyk roste v dolní části propasti nad jezírkem většinou ve vlhkých šterbinách nebo v trhlinách skal na velmi slabé humusové vrstvě. Trsy kapradiny je možno pozorovat dalekohledem. Kapradina jelení jazyk je přísně chráněna — nedá se přesazovat — vyžaduje mikroklima s vysokým obsahem vodních par a přítomnost unikajícího kyslíčnicku uhlíčitého.

V přírodní rezervaci Hůrka převládaly jako původní dřeviny **duby** — jedná se o území středoevropských doubrav. Přimíšené dřeviny — zejména smrk a vejmutovky jsou dřevinami vysazenými a jsou cizí charakteru rezervace. Území Hůrky je charakterizováno velkou početností druhů rostlin. Ze vzácnějších rostlin se vyskytuje brčál menší, břechtan popínavý, samorostlík klasnatý, hořeček jarní, šalvěj lepkavá, kručinka německá a barvířská, chráněná lilie zlatohlavá a mnoho dalších.

V přírodní rezervaci Hůrka byla v roce 1972 péčí Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Ostravě otevřena pro širokou veřejnost **přírodovědná naučná stezka** se šesti zastávkami. Její začátek je u nádraží Teplice nad Beč. a vyúsťuje v Hranicích u autokempingu. Při pocházce stezkou se návštěvníci seznámí s přírodou Hůrky, se skladbou lesních dřevin, v jarním období až do podzimu s pestrou květenou, s propastí, s vyhlídkou z místa bývalého hradu Svrčova a sochy Jana. I zvěř si již zvykla na návštěvníky Hůrky. Je možno pozorovat kolonie hnízdicích kavek v propasti, sojky, veverky, divoké králíky, zajíce a severněji v poli srnčí zvěř.

Pro snadnou orientaci s výčetem všech zajímavostí byl vydán **„Průvodce přírodovědnou stezkou rezervace“**, který je k dostání v kanceláři CIS v Hranicích ve Svatoplukově ulici.

Probouzející se jaro spolu s oživením lesa dodává impuls ke zhlédnutí vzácné květeny, přírodních útvarů i míst opředených hranickými pověstmi.

Ing. Vojtěch Richtár, CSc.

PODĚKOVÁNÍ ŽENÁM

V rámci oslav Mezinárodního dne žen se uskutečnila v našem městě slavnostní beseda s představiteli městských, stranických a státních orgánů. Besedu připravil městský národní výbor ve spolupráci s MěstV ČSŽ. Konala se dne 10. 3. 1979 v 9 hodin v zasedací síni České státní pojišťovny.

Při této příležitosti byly na základě návrhů občanských výborů a uličních organizací KSČ vyhodnoceny ženy, které svou prací v rodinách, na pracovištích nebo v organizacích NF významným dílem přispívají k budování naší socialistické společnosti.

Seznam vyhodnocených žen:

PhMr. **Olga Krejčová**, Hranice, ul. 28. října 17.

Marie Posoldová, Hranice, Čechova ul. 1303.

Drahomíra Hlavicová, Hranice, Struhlovsko 1401.

Marie Spáčilová, Hranice, Máchova 922.

Marie Dömischová, Hranice, Hakenova 954.

Hotařová Božena, Hranice, Jiřího z Poděbrad 1009.

Blanka Popová, Hranice, 1. máje 1330.

Milada Petráňová, Hranice, Hakenova 11.

Irena Gnidová, Hranice, Rezkova 1669.

Jitka Nehybová, Hranice, Hromůvka 1521.

Emilie Baštanová, Hranice, Sklenný kopec 1223.

Marie Bagarová, Hranice, Hřbitovní 269.

Eva Pajdllová, Hranice, Komenského 230/43.

Marie Hašová, Hranice, Partyzánská 1627.

Božena Prokešová, Hranice, Struhlovsko 1721.

Anna Krutilová, Velká.

Věra Chudačiková, Drahotuše 63.

Božena Šoborová, Drahotuše, Nábřeží 330.

Jaroslava Paličková, Valšovice 31.

Anna Kapustová, Středolesí 28.

Anna Hantková, Teplice nad Beč. 98.

Mariane Martinková, Olšovec 100.

Ludmila Štěpánková, Hranice, Zborovská 1504.

Marie Jahnová, Hranice, Struhlovsko 1410.

Flajšarová Jarmila, Hranice, Struhlovsko 1405.

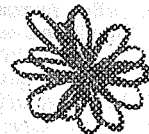
Nasťa Šenkeríková, Hranice.

MUDr. Emilie Petříková, Hranice, Struhlovsko 1415.

Emilie Večeřová, Hranice, Zborovská 1314.

Milada Nováková, Uhřinov 23.

Anna Karásková, Hranice, kpt. Jaroše 1350.

POČET OBYVATEL MĚSTA HRANIC V ROCE 1978

Podle údajů okresního oddělení Českého statistického úřadu čítaly Hranice k 31. prosinci 1977 celkem 17 958 obyvatel, z toho 8747 mužů a 9211 žen.

V roce 1978 se v Hranicích

narodilo 163 chlapců a 175 dívek, celkem **338 dětí**,
zemřelo 89 mužů a 81 žen, celkem **170 osob**,
takže **přirozený přírůstek činil 168 osob**.

V roce 1978 se do Hranic

přistěhovalo 452 osob, z toho 221 mužů a 231 žen,
vystěhovalo 384 osob, z toho 182 mužů a 202 žen,
takže **přírůstek stěhováním činil 68 osob**.

Celkový přírůstek v roce 1978 činil 236 osob.

V roce 1978 bylo v Hranicích **uzavřeno 150 sňatků a rozvedeno 36 manželství**.

Podle údajů okresního oddělení Českého statistického úřadu čítalo město HRANICE s místními částmi k **31. prosinci 1978 celkem 18 194 obyvatel**, z toho 8860 mužů a 9334 žen. V tomto počtu nejsou zahrnuti obyvatelé obce Teplice nad Bečvou. L. Novotný

ŽIVOTNÍ JUBILEUM ING. LADISLAVA MAŇASE

8. dubna 1979 se dožívá významného životního jubilea 50 let **ing. Ladislav Mañas**. Jako hranický rodák v době, kdy pracoval v n. p. SIGMA, byl vedoucím kolektivem, který získal čestný název „BSP XII. sjezdu KSČ“. Od roku 1965 působí jako profesor na střední průmyslové škole v Hranicích, od roku 1976 ve funkci zástupce ředitele pro obory technologie cementu, vápna a maltovin a chemické technologie. Jako profesor technických předmětů je autorem odborné učebnice „Stroje a zařízení pro dřevařský průmysl“, kterou vydá SNTL. Veřejnosti je **ing. Ladislav Mañas** znám rovněž ze své **dlouholeté činnosti v MěstNV**. Už v letech 1961-62 byl členem komise lidové kontroly, od roku 1964 je nepřetržitě **poslancem MěstNV**. Zastával funkci předsedy vodohospodářské komise, od roku 1971 byl členem komise pro výstavbu, od roku 1974 jako předseda sboru pro občanské záležitosti přispěl k aktivizaci a rozšíření činnosti tohoto aktivu MěstNV, byl i členem okresního sboru pro občanské záležitosti. V období příprav na volby do zastupitelských sborů v letech 1971 a 1975 byl vedoucím jednoho z velmi agilních agitačních středisek v Hranicích. V současném volebním období s rozhledem jako **předseda řídí činnost školské a kulturní komise MěstNV**. Pracuje také jako lektor OV KSČ pro stranické vzdělávání a jako vedoucí kabinetu světonázorové výchovy při OOR v Přerově.

Za soustavnou iniciativní veřejnou činnost se **ing. Ladislav Mañasovi** dostalo již řady uznání. Ke Dni učitelů 1972 a 1977 obdržel čestné uznání rady MěstNV v Hranicích za mimoškolní politickou a kulturní činnost, k 30. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou převzal pamětní list rady NěstNV.

Při výkonu všech funkcí zaměřuje **ing. Ladislav Mañas** plně svou energii, své schopnosti a zkušenosti k rozvoji naší socialistické společnosti a našeho města. Všichni, kdo ho znají a s ním spolupracují ve veřejném životě, přejí mu pevné zdraví, další pracovní úspěchy i životní pohodu.

BLAHOPŘÁNÍ SPOLUOBČANŮM, kteří se v dubnu dožívají

75 let:

Raabová Antonie, Hranice, Jaselská 1128
Charbuláková Emilie, Gottwaldovo nám. 21
Ing. Dočkalová Ema, Komenského 2
Zástřešková Josefa, Revoluční nám. 6
Chytrá Anna, Komenského 889
Petrová Valerie, Fučíkova 555
Braunerová Alžběta, Nerudova 1219
Perdulová Pavla, Sklenný kopec 1651
Konvičná Marie, 1. máje 1663
Křížková Aloisie, Sovětské armády 631
Polednová Anna, Drahotuše, Mlýnská 368
Urban Alfred, Velká 57

80 let:

Bubelová Františka, Fierlingerova 1461
Bajgarová Anastazie, Fučíkova 623
Mecová Marie, Čsl. armády 13
Patík František, Drahotuše, Hranická 245

90 let:

Morávek Marian, E. Krásnohorské 1134

92 let:

JUDr. Bouzek František, Hromůvka 1520
Vojáčková Marie, Čsl. armády 6

97 let:

Hrabovská Růžena, Křížkovského 16

Jubilantům přejeme dobré zdraví a životní pohodu do dalších let!

KAPITOLKY Z TOPOGRAFIE MĚSTA HRANIC

PhDr. Bohumír Indra

Zřízení objíždky vnitřního města na císařské silnici přes Hranice v r. 1839

Do zavedení železniční dopravy a spojení města Hranic se světem bylo od konce 18. do druhé poloviny 19. století hlavní dopravní tepnou veškerého obchodu a cestování přes město Hranice tzv. **císařská silnice**, vedoucí z Olomouce na Lipník, Drahotuše a přes Hranice Dolní městskou branou (Motošinskou), ulicí Radnickou, hlavním náměstím, ulicí Zámeckou, Horní branou městskou (Bělotínskou) na Bělotín, Nový Jičín a dále do Haliče. Méně významné dopravní spoje vedly z města Horní ulicí na Potštát a Černošínskou branou z města na Valašské Meziříčí do Uher, do Kelče, Holešova atd.

Připojení Haliče k zemím rakouské monarchie r. 1775 vyvolalo potřebu rychlejšího spojení Vídně s Haličí přes Olomouc, Hranice, Frýdek a Těšín místo dosavadního hlavního směru dopravy z Olomouce na Mor. Beroun a Opavu. Halič se stala významnou zásobárnou surovin, hlavní zásobárnou masa Moravy, Čech i Vídně a dobrým odbytištěm průmyslových výrobků. **V letech 1784 a 1785 byla proto stavěna státem nová kratší dopravní tepna, tzv. císařská silnice z Olomouce přes Hranice na Těšín** současně na několika úsecích s tvrdým podkladem. Od Drahotuše byla nová silnice vedena poněkud výše v terénu (dřívější směr udává ulice Trávnícká) a také od Hranic na Bělotín byla přeložena jiným směrem. Pro usnadnění dopravy byly zbořeny obě úzké městské brány hranické Horní a Dolní. Hlavní účel a význam císařské silnice byl vojenský, poštovní a obchodní. Těžké formanské vozy, tažené koňmi, obstarávaly brzy, často v celých kolonách, po silnici veškerou dálkovou nákladní dopravu oběma směry.

Už několik let po připojení Haliče **se podařilo židovským překupníkům**, kteří měli v Haliči v rukou veškerý obchod, **změnit dosavadní směr transportu hově-**

zího dobytka a koní z Haliče na trhy do Vratislavi a přeložit jej na Moravu na **týdenní dobytčí trhy do Olomouce**, kde byl dobytek rozprodáván dalším překupníkům a řezníkům z Moravy, Vídně i z Čech. Dobytek, skoupený od haličských velkostatkářů, byl **hnán z Haliče v tisícových stádech do Olomouce vedle císařské silnice po tzv. pražské cestě** od stanice k další stanici za doprovodu najatých haličských pasáků, aby po krátkém odpočinku a nakrmení pokračoval dále v cestě. Židovští řezníci v Hranicích a Lipníku odkupovali ze stáda od haličských židovských obchodníků pravidelně několik kusů dobytka, který byl další transport nevydržel, pro zásobování židovského obyvatelstva čerstvým masem košer. Z dobytka rituálně poraženého spotřebovali však židé jen přední část zvířete, zadní části prodávali židovští řezníci jako nečisté maso křesťanským obyvatelům města a konkurovali tak vždy čerstvým masem hranickým řezníkům, z čehož vznikaly stálé spory. Čím dále od Haliče byla cena dobytka vyšší, proto se haličtí makléři, kteří zcela ovládli obchod dobyt看em, snažili dopravit jej až na dobytčí trhy do Olomouce, kde jim kynul nejvyšší zisk z prodeje.

Přes město Hranice byla tak od osmdesátých let 18. století **hnána po celý rok každý týden tisícová stáda hovězího dobytka**, hlavně volů, což značně **ztěžovalo bezpečnost a dopravu úzkými ulicemi města a nepřispívalo k jeho čistotě**. V letních měsících od května do října byl týdenní průhon dobytka mnohem větší než v podzimních a jarních měsících. Podle celního výkazu bylo např. **jen za rok 1839 hnáno přes Hranice 84 188 kusů hovězího dobytka, hlavně volů**, některá léta byl však počet značně vyšší. **Týdenní průměr v r. 1839 činil 1619 kusů**, v letních měsících se však vždy zvýšil. Krajský úřad přerovského kraje, který měl sídlo v Hranicích, navrhl proto r. 1838 guberniu v Brně, **aby ze zdravotních důvodů byla cesta pro hnaný dobytek přeložena mimo vnitřní město**. Žádal, aby hnaný dobytek odbočil před městem Hranicemi z novojičínské císařské silnice u vrchnostenské cihelny (ležela značně níže na druhé straně silnice proti dnešní nemocnici) po lní cestou k Čaputovu dvoru a podél dvora (Skalní ulicí) byl veden vzhůru ulicí Čaputovou (Komenského) k mýtnímu domku na císařské silnici (na jeho místě postavené dva domy čp. 372 na náměstí 9. května byly zbořeny v minulém roce), přešel císařskou silnici kolem Hommova hostince Černý orel (dnes kino Svět) dolů mezi domem čp. 139 (tzv. Netrburk, zbořený r. 1949 při stavbě nového mostu přes Veličku), přebrodil potok Veličku v Klichovské ulici (Gallašově) k solnímu skladu (dnes bratrský sbor) a odtud by hnán podél zdi zámecké zahrady dnešní Purgešovou ulicí dále po lní cestou, vyústující opět na císařské silnici k Drahotušim za hostincem U zlatého jelena (podnes stojící čp. 191) naproti Trávníckému mlýnu před mýtními šranky. Tento nový zájezdní hostinec postavilo právozárečné měšťanstvo r. 1791 pro zvýšení odbytu městského piva na najzazším okraji městského katastru pro povozníky a formany. Město navrhovalo, aby starý směr po Bělotínské ulici byl ponechán až k městu, dále měl jít pod hostincem Černý orel přes Veličku a po jejím pravém břehu k mostu v Drahotušské ulici. Pachtýř mýta měl rovněž námitky pro nutnost umístění dalších mýtních šranků na silnici, ale všechny protesty, i majitelů polí za zámeckou zahradou, jimiž měla vést nová cesta, byly zamítnuty. **Od 1. listopadu 1839** bylo krajským úřadem v Hranicích **zakázáno hnát haličský dobytek vnitřním městem a nařízeno hnát jej novou cestou kolem Černého orla přes Veličku podél zámecké zahrady a dále po cestě až za hostinec U zlatého jelena**. Cesta pod Černým orlem byla upravena, zpevněna kamením a zvýšena, čímž se okna domku čp. 139 (tzv. Netrburku) dostala až na úroveň nové silnice, což si ještě pamatují starší Hraničáci. Most přes Veličku ovšem neexistoval, dobytek mělký potok přebrodil. Dřevěný most na místě dnešního kamenného byl postaven až koncem 19. století. Nový směr cesty mimo vnitřní město byl používán i pro povozy a zůstal zachován, i když po stavbě Severní dráhy Ferdinandovy byla v druhé polovině 19. století postupně zaváděna hromadná doprava dobytka z Haliče do Vídně nákladními vlaky.

Kratší směr objíždky vnitřního města, používaný dnes veškerou automobilovou dopravou od Drahotuš ulicí Československé armády, ulicí kpt. Jaroše, ulicí Purgšovou kolem bratrského sboru přes most na Veliče, náměstí 9. května a ulicí Bělotínskou byl zaveden až v r. 1891 po vystavění nových domobranecých kasáren v ulici Československé armády a kpt. Jaroše, podél nichž byla postavena nová silnice, zpevněná šterkem i dále podél zdi zámecké zahrady až k tehdejší bývalé solnici. Stará úzká cesta vedoucí dnes za kasárnami podél zahradní zdi býv. vojenské akademie na hlavní silnici, zůstala sice zachována, byla však od té doby jen málo používána.

Objíždková cesta vnitřního města, zřízená r. 1839 pro průhon haličského dobytka, zkrácená r. 1891 pro vozovou dopravu přeložením, rozšířením a zpevněním silnice, používaná dnes veškerou dálkovou dopravou, je značně nepohodlná a nebezpečná pro auta i chodce hlavně na úseku před kinem Svět na náměstí 9. května, kde se střetávají auta a chodci z pěti směrů. V dohledné době je proto plánováno přeložení trasy silnice dálkové dopravy od Drahotuš přes Hranice na Bělotín dále od města.

Prameny: Aktový materiál velkostatku Hranice, Státní oblastní archiv Opava, prac. Janovice u Rýmařova.

Přípravy na VIII. sraz turistů Severomoravského kraje

Výbor turistiky krajského výboru ČSTV v Ostravě a okresního výboru ČSTV v Přerově připravuje tradiční setkání turistů Severomoravského kraje na dny 8.—10. června 1979 v Hranicích. Na programu VIII. setkání turistů Severomoravského kraje, které organizačně zajišťuje odbor turistiky TJ SIGMA Hranice, bude řada akcí, jež mají umožnit organizovaným turistům, pionýrům, příslušníkům SSM a přátelům turistiky poznat zajímavou historii, přitažlivé památky a přírodní zvláštnosti i výsledky současného budovatelského úsilí v Moravské bráně a v přilehlých Oderských vrších. Proto se připravuje několik vlastivědných vycházek přírodními rezervacemi Hranicka, k Hranické propasti, do aragonitových jeskyní v lázních Teplicích nad Bečvou, na hrad Helíštn, do Oderských vrchů a za památkami Potštátu. V programu je i dálkový pochod Moravskou branou na 50, 30 a 15 km, který organizuje turistický odbor TJ Černotín, autobusový vlastivědný zájezd Hranickem a Přerovskem; odbor turistiky TJ Meochema Přerov připravuje mototuristickou soutěž na trase 110 km za památkami v okrese, odbor turistiky TJ Spartak PS zajistí cyklistickou turistickou jízdu na trati dlouhé 60 km. Do programu budou zařazeny i soutěže pro mladé turisty i dospělé ve vybraných disciplínách BZTZM, v minikopaně, přetahování lanem, soutěž v odbíjené pro dorostence, střelba ze vzduchovky, lehkooatletický čtyřboj, turnaj ve vybíjené dívek aj. Na večer se počítá s táborovým ohněm s kulturním a zábavným pořadem. Pořadatelé počítají s návštěvou několika tisíc turistů z celého Severomoravského kraje. Informace poskytne ing. Jiří Hon, Hranice, Vrchlického 559. LN

Plavecký oddíl TJ SIGMA volá mládež do svých řad

Plavecký oddíl TJ SIGMA při bilancování činnosti v roce 1978 mohl vykázat několik zdařilých akcí. Hned 26. února 1978 se v Hranicích soustředilo 23 otužilců z 6 oddílů z tělovýchovných jednot celé Moravy v čele se zasl. mistrem sportu Fr. Venclovským na první plavbě otužilců Moravskou branou na řece Bečvě. Závod přinesl velmi pěkné sportovní hodnoty, vzbudil nečekanou pozornost veřejnosti, avšak vlastní oddíl otužilců při TJ Sigma se nepodařilo založit a tak dva hraničtí vyznavači tohoto sportu startují za oddíly mimo Hranice.

K rozšíření vlastní členské základny uspořádal plavecký oddíl TJ SIGMA několik rozsáhlých náborových akcí. K získání nadaných žáků byly uspořádány dva náborové závody v krytém bazénu ve Vsetíně. Z přihlášených a získaných 84 žáků a žaček však jen 27 mladých umělo plavat. Aby oddíl umožnil i neplavcům provozovat tento krásný sport, uspořádal v hranickém bazénu na koupališti kurs pro neplavce. Pro nepříznivé počasí, chladnou vodu v červnu a nakonec i pro nepravdělnou docházku účastníků nepřineslo 16 cvičebních hodin očekávané výsledky; nejvtrvalejší byli žáci a žačky ze ZŠ v místní části Drahotuše.

Úspěšný průběh měl tentokrát přebor města Hranic v plavání. 6. června 1978 za příznivého počasí za účasti 115 dorostenců a dorostenek, převážně studentů a studentek gymnasia a střední zdravotnické školy. I po sportovní stránce byly dosaženy lepší výsledky než v dřívějších letech, první místa obsadili ve všech pěti disciplínách studenti střední průmyslové školy stavební z Lipníka nad Bečvou. Velmi zdařilá akce byla zakončena besedou s hudbou a tancem, řady členů plaveckého oddílu se však nepodařilo rozšířit.

Také přebory žactva 7. června 1978 za příznivých povětrnostních podmínek soustředily na koupališti 97 mladých závodníků a přinesly dobré sportovní výsledky, výkonostní třídu žactva splnili 3 žáci a 4 žačky, avšak k pravidelné činnosti v oddíle s účastníci neodhodlali.

Přes uvedené nesnáze plavecký oddíl TJ SIGMA Hranice vyvíjí soustavnou činnost dále. Jeho členové pravidelně každý čtvrtek zaplávají do krytého bazénu na novém koupališti v Přerově na trénink. Oddíl si klade i nadále i nadále za cíl rozšířit členskou základnu a zdokonalit umění žáků hranických škol tak, aby se mohli zúčastňovat plaveckých závodů. K tomu se ovšem předpokládá, že závodníci ovládají všechny způsoby plavání (prsá, volný způsob, motýlek, znak), startovní skoky a obrátky. Při dostatečném počtu zájemců by bylo možné založit i družstvo vodního póla. K rozvinutí plaveckého sportu je ovšem třeba vytvořit potřebné tréninkové podmínky přímo v Hranicích. K nim patří především zateplení a zastřešení bazénu na hranickém koupališti, aby bylo možno plavecký sport provozovat po celý rok.

Zájemci o členství v plaveckém oddílu TJ SIGMA mají možnost se přihlásit u MVDr. Zdeňka Šterby, tel. 2328 nebo u Aloise Klipce, tel. 2113 Hranice.

Z činnosti hranických včelařů

Včelaři v Hranicích vyvíjejí v letošním roce tradičně dobrou činnost. Koncem února 1979 uspořádali už po sedmé kurs přípravy medového pečiva, ve kterém pod vedením odborné učitelky medového pečiva Julie Ruskové z Poličné upeklo 25 kursistek velké množství chutného a vkusně zdobeného perníkového pečiva.

Druhou velmi úspěšnou akcí byla tradiční včelařská výstava ve dnech 28. února až 2. března 1979 v gotickém sále hranické radnice. Výstavu navštívilo za tři dny 1310 zájemců z Hranic a okolí i hostů z lázní Teplic nad Bečvou. Obdivovali

nejen vystavené perníkové pečivo, ale projeví zájem i o med, medovinu a mateří kašičku tak, že se ani na všechny nedostalo.

Také o **přednášky lidové včelařské akademie** jeví veřejnost zájem. Na přednášce odborného učitele včelařství Leona Suchánka ze Studénky celkem 105 posluchačů se podrobně seznámilo s využitím včelích produktů, medu, pylu, propolis, vosku a mateří kašičky i s léčebnými hodnotami těchto produktů pro lidské zdraví. Před zahájením přednášky účastníci jednomyslně odsoudili vpád čínských agresorů do Vietnamu a schválili rezoluci, kterou odeslali Československému mírovému výboru v Praze.

V krajském kole **soutěže lidových škol umění v sólové hře na dechové nástroje**, které proběhlo v Přerově ve dnech 8. a 9. března 1979, se pěkně umístili žáci lidové školy umění z Hranic ze třídy uč. St. Borka: **Robert Kořenek** ve hře na lesní roh v kategorii do 15 let obsadil druhé místo a **Petr Knobloch** ve hře na trubku v kategorii do 15 let se umístil na třetím místě. Hráli skladby J. S. Bacha, W. A. Mozarta a P. I. Čajkovského, na klavír je doprovázela ředitelka LŠU Miroslava Kavanová.

Pro filatelisty: Pošta HRANICE 1 bude v době od 2. do 23. dubna 1979 užívat ruční příležitostné razítko s textem: „**25 LET HRANICKÉ CEMENTÁRNY A VÁPENICE**“.

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V ÚNORU 1979

Václav Kopecký, Drahotuše, Hranická 240 — nar. 24. 7. 1902
Marie Janásková, Velká 96 — nar. 5. 4. 1892
Antonín Novák, Uhřínov 4 — nar. 24. 5. 1919
Bohumír Ratiborský, Drahotuše, Mlýnská 300 — nar. 9. 1. 1904
Ludmila Jalůvková, Sklepný kopec 1452 — nar. 26. 7. 1957
Jan Backa, Středolesí 60 — nar. 19. 7. 1921
Terezie Andrýsková, Vrchlického 959 — nar. 23. 9. 1899
Anna Kopřivová, Vrchlického 825 — nar. 4. 8. 1903
Alois Katana, Teplice nad Beč. 57 — nar. 24. 5. 1907
František Pavelec, Svatoplukova 48 — nar. 18. 3. 1901
Anna Slováková, Hakenova 1001 — nar. 23. 6. 1895
Anastazie Kmiecíková, Svatoplukova 47 — nar. 27. 11. 1911
Ludmila Kopecká, Vrchlického 926 — nar. 18. 1. 1898
František Hošák, Jurikova 248 — nar. 14. 1. 1916
Adolf Žabenský, Drahotuše 158 — nar. 17. 6. 1892
Jaroslav Včelař, Jurikova ul. — nar. 13. 4. 1896

Čest a vděčná paměť všem zemřelým spoluobčanům!

PROGRAMY KIN

Kino Svět:

3. 4.— 5. 4.	SKANDÁL V GRI-GRI BARU Premiéra filmu ČSSR z doby po první světové válce. Film je mládeži nepřístupný.
6. 4.— 9. 4.	FUNNY GIRL Americký muzikál, v hlavní roli Barbra Streissandová. Film je mládeži přístupný.
10. 4.—12. 4.	ČEKÁNÍ NA DĚŠT Film ČSSR. Mládeži přístupný.
13. 4.—16. 4.	INSPEKTOR SVENEYY Anglický film. Vzrušující pátrání po šéfovi nebezpečného gangu. Film je mládeži nepřístupný.
17. 4.—19. 4.	VDOVA KAROLINA ZAŠLEROVÁ Jugoslávský film. Drama přitažlivé ženy, která touží po plnějším životě. Film je mládeži nepřístupný.
20. 4.—23. 4.	TAXIKÁRKA Italský film. O krásné řidičce, zamilované policijce a pašování drog. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.
24. 4.—25. 4.	HOCHŠTAPLER Bulharský film. Výpověď profesionálního podvodníka. Film je mládeži nepřístupný.
27. 4.—30. 4.	PANNA A NETVOR Film ČSSR. Nové filmové zpracování věčně živé pohádky o krásce a zvířeti. Film je mládeži přístupný.
1. 5.— 3. 5.	MRTVÁ SCHRÁNKA Maďarský film. Vzrušující příběh, na jehož začátku byla automobilová nehoda. Film je mládeži přístupný.

Představení pro děti — každou sobotu v 15.00 hodin

7. dubna	PRINCEZNA NA HRÁSKU Sovětská filmová pohádka

14. dubna BOLEK A LOLEK NA VSI
Dobrodružství dvou oblíbených polských hrdinů.

21. dubna VULKÁN
Sovětský film. Dobrodružství se čtyřnohým kamarádem.

28. dubna PRINCEZNA Z DALEKÉHO SVĚTA
Z říše dětských pohádek.

Představení pro mládež — každou neděli ve 14.30 hodin

8. dubna ROMANCE PRO KRÍDLOVKU
Starší český film režiséra O. Vávry.

15. dubna BAŽANTI
16. dubna Francouzská komedie se skupinou Les Charlots

22. dubna SLASTI OTCE VLASTI
Malá škola dějepisu ve filmu ČSSR.

29. dubna ŽIVOT PLNÝ MALÉRŮ
O smolaři, kterého nic nezlomilo.

Kino Drahotuše:

4. 4. v 19.00 hod. DÍVČÍ MOST
Jugoslávský film. O mužích, kteří plnili neobyčejný úkol.
Film je mládeži přístupný.

6. 4. v 19.00 hod. AŽ MĚSTO PROCITNE

8. 4. v 19.00 hod. Francouzský film. Nebezpečná hra s bandou zločinců.
Film je mládeži nepřístupný.

8. 4. v 16.30 hod. MĚĎA — BĚĎA
Kreslený film USA s oblíbenými postavami Pes Filipes a spol.

11. 4. v 19.00 hod. HAVÁRIE
Rumunský film. Dramatické pátrání po řidiči, který se chtěl
vyhnout odpovědnosti. Film je mládeži přístupný.

13. 4. v 19.00 hod. RODINNÝ PORTRÉT

15. 4. v 19.00 hod. Italský film režiséra L. Viscontiho.
Film je mládeži do 18 let nepřístupný.

15. 4. v 16.30 hod. ŽIVOT PLNÝ MALÉRŮ
16. 4. v 19.00 hod. Francouzský film. Mládeži přístupný.

18. 4. v 19.00 hod. MELODIE BÍLÝCH NOCÍ
Sovětský film. Lyrický příběh lásky dvou lidí, které spojila
hudba. Film je mládeži přístupný.

20. 4. v 19.00 hod. JEN HO NECHTE, AŽ SE BOJÍ

22. 4. v 16.30 hod. Česká filmová komedie s Luďkou Sobotou, Helenou Vondráčkovou a písničkami. Film je mládeži přístupný.

25. 4. v 19.00 hod. LELÍČEK VE SLUŽBÁCH SHERLOCKA HOLMESE
Starší český film s Vlastou Buriánem v hlavní roli.
Film je mládeži přístupný.

27. 4. v 19.00 hod. MOJI PŘÁTELE

29. 4. v 19.00 hod. Italský film. Rozpustilé klukoviny čtyř dospělých kamarádů.
Film je mládeži do 18 let nepřístupný.

1. 5. v 19.00 hod. KARPATY, KARPATY

Vyprávění o Sidoru Kovpakovi, legendárním veliteli z druhé světové války. Film je mládeži přístupný.

Představení pro děti a mládež — každou neděli ve 14.00 hodin

1. dubna ZLATÝ KLÍČEK
Sovětský film podle pohádky A. Tolstého.

8. dubna VYNÁLEZ ZKÁZY
Český film režiséra K. Zemana.

15. dubna LOLEK A BOLEK NA VÝLETĚ
Polský film.

22. dubna TECUMSEH
Filmová indiánka NDR.

29. dubna VŠICHNI NA MOŘE
Napínavá dobrodružství dětí.

AKCE JKP

Sobota 7. 4.
sál JKP
19.00 hodin

Okresní kolo soutěže ZUČ
DĚTSKÉ PĚVECKÉ SBORY

Neděle 8. 4.

Zájezd na koncert do Olomouce
SLOVENSKÝ KOMORNÍ ORCHESTR
umělecký vedoucí Bohdan Warchal.
(Přihlášky k zájezdu podávejte v kanceláři JKP.)

Neděle 8. 4.
sokolovna
16.00 a 19.30 hodin

NAĎA URBÁNKOVÁ se skupinou Kroky

Středa 25. 4.
sál JKP
19.30 hodin

Koncert populární skupiny
O L Y M P I C

Čtvrtek 26. 4.
sál JKP
15.00 hodin

BESEDA SE ZAKLÁDAJÍCÍMI FUNKCIONÁŘI PO

Jednotný klub pracujících

hledá pro svůj taneční orchestr zpěvačku. Vážné zájemkyně se mohou přihlásit v kanceláři JKP!

ZV ROH Sigma Hranice, k. p., vypisuje konkurs na obsazení místa:

— vedoucího kulturního zařízení

Jednotného klubu pracujících v Hranicích.

Požadavky: vysokoškolské vzdělání humanitního směru nebo ÚSO stejného zaměření s 5letou praxí v oboru zájmové umělecké činnosti.

Platové zařazení: T 12.

Nástup možný k 1. srpnu 1979.

Písemné nabídky s podrobným životopisem zasílejte na adresu: ZV ROH konc. podniku Sigma Hranice, PSČ 753 33, a to nejpozději do 15. května 1979.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplíc n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.